

Ankara; 04 Aralık 2025

Milli Birlik, Dayanışma ve Demokrasi Komisyonu
DEĞERLENDİRME RAPORU
(Demokratik Sol Parti Perspektifinden 05 Ağustos 2025 Sonrası Süreç Analizi)

Giriş

Milli Birlik, Dayanışma ve Demokrasi Komisyonu, 05 Ağustos 2025 tarihinde başlatılan çalışmalarıyla ülkemizin toplumsal huzurunun, demokratik değerlerinin ve millî birlik ruhunun güçlendirilmesi amacıyla esasen önemli bir süreç yürütmüştür.

Demokratik Sol Parti olarak, komisyonun bugüne kadar kat ettiği mesafeyi, elde edilen kazanımları ve karşılaşılan zorlukları değerlendirmek, aynı zamanda geleceğe yönelik önerilerimizi sunmak amacıyla bu rapor hazırlanmıştır.

Komisyon, kuruluş amacına hizmet etmek amacıyla önce çalışma şartlarını ve yöntemlerini, daha sonra da Terörsüz bir ülke ve bölge hedefine ulaşmak adına devletimizin ilgili birimlerinin en üst düzeyde yetkililerinin sunumlarıyla çalışmalarına başlamıştır.

Devamında, sivil toplum kuruluşları, akademisyenler, meslek örgütleri, terörden birinci derecede etkilenmiş güvenlik mensupları, şehit aileleri dernekleri, terör örgütü mensuplarının yakınları ve bazılarının annelerinin bu projeye bakışları, yapılması gerekenler konusundaki önerileri geniş bir perspektifte, **büyük bir sabırla** dinlenilmiştir.

Elbette yapılan görüşmeler, ortak akıl ve uzlaşî kültürünün yaygınlaşmasına katkı sağlamıştır.

Özellikle toplumsal kutuplaşmanın azaltılması, demokratik katılımın artırılması ve sosyal adaletin güçlendirilmesi yönünde önemli adımlar atılmıştır.

Komisyon üyesi bazı Milletvekillerinden oluşan bir heyetin İmralı Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumuna giderek **Ömürboyu Ağırlaştırılmış Hapis** cezası alan bir terör hükümlüsünün “diyeceklerini (!)” **dinlemek amacıyla ziyaret edilmesinin** yanlışlığını belirtmemizin yanında sürecin içeriği ile ilgili olarak alabildiğine gizemli ve esrarengiz tavır, duruş ve davranışların varlığı da sürece olan güvenin erozyona uğramasına neden olmaktadır.

Ayrıca, toplantılarımız boyunca dinlediğimiz kesimlerin münhasır özelliklerini değerlendirecek olursak;

Şehit Yakınları, Gazilerimiz ve Terörden Zarar Gören Toplum Kesimleri; Bu yurttaşlarımızın acılarını ve duygularını elbette kendi yüreğimizde hissetmekteyiz.

Şehit annesi, babası, kardeşi ya da yakını olanların, “artık ne şekilde olursa olsun, bizim canımız yandı başka canlar yanmasın” şeklindeki ruhsal tezahürlerini, şehitlerimizin aile sahipliği duygusunu sadece onların anne-baba, yakın akrabaları çerçevesine sıkıştırma hakkımızın olmadığına inanıyoruz.

Zira vatani ve milleti için canını feda etmiş olan evladımız “şehit” olduktan sonra artık onların çocuğu ya da yakını olmaktan çıkmış, **tüm milletin şehidi**, evlâdı, yakını mertebesine yükselmiştir.

Terörsüz Türkiye hedefi doğrultusunda görüş bildirmek, kriter tanımlamak tek başına onlarla sınırlı olmayacaktır.

Bu insanlarımızdaki yaklaşım hiçbir şekilde “kana kan, intikam!” anlayışında olmamış, suça karışmış, eline kan bulaşmış olanların doğrudan ya da dolaylı bir af anlamına gelecek muameleye tabi tutulmaksızın cezalarını çekmeleri kaydıyla, suça karışmamış olanları her şeye rağmen yeniden kucaklayabilecekleri anlayışını ortaya koymuşlardır.

PKK Sempatizanı ve Terör Örgütü Militanlarının Yakınları; İstisnasız tamamı özünde ayrılıkçı söylemlerini ısrarla gündemde tutmuşlar, çocuklarının dağa çıkmalarının sebebi olarak demokratik haklardan eşit yararlanamadıklarını, kendi dillerinde konuşamadıklarını, eşit vatandaş sayılmadıklarını öne sürerek gerekçelendirmeye çalışmışlar, sanki bu terör ortamını Türkiye Cumhuriyeti devleti başlatmış anlayışıyla da devletin kendilerinden özür dilemesini beklemektedirler.

Bunun sonu hiç kuşku duyulmamalıdır ki yüklü maddi tazminat talepleri olacaktır.

Kırk bin kişinin katlinden sorumlu ve bağımsız yargının Ömürboyu Ağırlaştırılmış hapis cezası verdiği eli kanlı bir katilin serbest bırakılmasını şart koştuktalar ve ellerinden gelse bebek katilinin Nobel Barış Ödülüne Aday gösterilmesini talep edecek noktadadırlar.

Komisyon Barış Anneleri adı altında gelenlerin ortaya koydukları “savaş anneleri” şeklinde yansıyan bu tavır ve davranış biçimleri asla kabul edilemez!

Bir Takım Gazeteci, Bilim İnsanı ve Akademisyenler; Kendilerine tanımlanmış bir görev anlayışı kapsamında istenileni konuşan görevliler olarak Komisyon karşısına çıktıkları izlenimi belki de en belirgin gözlemlenen durumlarıydı.

Konuşmalarının ya da görüşlerinin çerçevesi, bir sonraki seçimler döneminde kendilerini parlamentoya taşıyabilecek ya da mevcut statülerinde yükselme olanağı sağlayabileceği umuduyla sempatzanı oldukları siyasi partilere olan mesajları ön plandaydı.

Birkaç tanesi dışında bilimsel ve nitelikli bilgilendirme yapana rastlamadığımızı özellikle vurgulamak daha doğru olacaktır.

İçişleri, Dışişleri, Milli Savunma Bakanı ve MİT Başkanı; Daha çok kurgulanan planın siyasi desteğini tahkim etmek adına pek de inandırıcı olmayan, birçok önemli soru işaretini geride bırakan ve sadece istedikleri kadar bilgiyi (onlar da zararsız ve detaysız olmak kaydıyla) komisyona sunarak görev ifa etmiş oldular.

Sunum yaptıkları toplantıların basına kapalı olmasını haklı kılacak nitelikte bir verim ortaya konulmadığı noktasında açıktan olmasa da sohbet ortamlarında tüm Koomisyon Üyesi Milletvekillerinin hemfikir olduğu bir realitedir.

Ülkemizde ve Bölgemizde Terörün Amacı, Terör Örgütlerinin Yaşatılması

Konusu; Artık şu konu tüm dünya tarafından bilinmekte ve kabul edilmektedir ki, küresel sistemin ekonomik gücü elinde bulunduran devletleri, tarihsel geçmişte olduğu gibi paylaşım savaşlarını doğrudan kendileri değil vekil savaşçıları eliyle yürütmekte ve sürdürmektedirler.

Türkiye özelinde bir değerlendirme yapmamız gerekirse, özellikle 620 yıl üç kıtada hüküm sürmüş büyük bir imparatorluğun dağılması sonrasında beklenen **tamamen tükeniş durumu** yerini, 1919 yılında Mustafa Kemal ve arkadaşlarının Samsun'dan başlattıkları kurtuluş mücadelesiyle yeniden toparlanmaya bırakmış, her tarafı emperyalist devletler tarafından işgal altında olan Anadolu topraklarının yeniden vatan yapılması idealiyle sürdürülen bu şanlı mücadele 29 Ekim 1923'te Cumhuriyetin ilânıyla birlikte gerçeğe dönüşmüştür.

Bu kutsal topraklardan sürölüp çıkarılan emperyalist devletler o günden bu yana intikam duygularını sürekli canlı tutmuşlar ve daha Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren Türk milleti içinde yer alan birçok etnik ve inanç temelinde organize ettikleri isyanlarla, farklı kesimlerden ahalinin yaşadığı yörelerde toplumsal yapımızı bölmek, ülkemizi parçalamak istemişlerdir.

Cumhuriyetin ilk yıllarında değişik tarihlerde yaşanan ve özellikle doğu ve güneydoğu merkezli bu ayaklanmaların temel amacı ve gerekçesi ile son elli yıldır yaşadığımız PKK terör örgütü marifetiyle hayata geçirilmeye çalışılan ayaklanmanın temel amacı ve gerekçesi aynıdır.

İstikrarsız bir Türkiye, bölünmüş parçalanmış, toplumsal birliği dağıtılmış, üniter yapısı bozulmuş bir Türkiye ve sonrasında yeniden toprakları paylaşılmaya müsait bir Türkiye aranmaktadır.

Bunun doğruluğunu PKK terör örgütü elebaşının 27 Şubat 2025 tarihinde yaptığı “Barış ve Demokratik Toplum Çağrısı” başlıklı açıklamanın içinde “..Cumhuriyet tarihinin en uzun ve kapsamlı isyan ve şiddet hareketi olan PKK’nin;” şeklindeki tanımıyla da mevcut durumun tüm çıplaklığıyla itiraf edildiğini görmekteyiz.

Ayrıca “Aşırı milliyetçi savruluşunun zorunlu sonucu olan; ayrı ulus-devlet, federasyon, idari özerklik ve kültüralist çözümler, tarihsel toplum sosyolojisine cevap olamamaktadır.” noktasına yapılan işaret de özünde samimiyetten uzak, kan ve gözyaşıyla geçen 50 yılın gerçeklerini inkâr eden bir yaklaşımdır ki ortaya konulan bu gerekçenin makul görülmesi asla mümkün değildir.

Amerika Birleşik Devletleri başta olmak üzere sistemin etkili devletleri bölgemizde İsrail’in taşeronluğunda yepyeni bir uydu devlet yaratma arayışından vazgeçmiş değillerdir ve hiçbir zaman da vazgeçmeyeceklerdir.

Dolayısıyla, terörsüz bir Türkiye ve Terörsüz bir bölge yaratma olarak ortaya konulan iyi niyetli bu girişim **her an enfekte olmaya müsait**, ya da yeni vekil savaşçı örgütlerinin kurgulanması niyetiyle sabote edilebileceği gerçeğinden uzaklaşmamak gerekir.

Buradan da hareketle Terörsüz bir Türkiye ve Bölge yaratmanın temel yöntemi, var olan terör örgütlerini onları yaratan ve bize karşı kullanan küresel güçlerle karşılıklı olarak konuşmak, karşılıklı olarak var olan bölgesel hak ve çıkarlarımızı yeniden masaya yatırmak olmalıdır.

Bunun birinci adresi ise Amerika Birleşik Devletleridir.

Bunun dışındaki çabaların tamamı güncel ve dönemsel olacak, emperyalist yapıların çıkarlarına ters düşecek durumlarda yeniden aynı metot ve yöntemler karşımıza çıkarılacaktır.

Bu tarihimiz boyunca da böyle olmuştur!

Demokratik Sol Parti'nin Değerlendirmesi ve Önerileri;

Demokratik Sol Parti olarak, komisyonun çalışmalarını olumlu bulmakla birlikte, daha kapsayıcı ve sürdürülebilir olması için aşağıdaki önerileri sunmaktayız:

Birincil ve öncelikli olarak; sürecin düşünüldüğü ve umulduğu kapsamda devam edebilmesi için, PKK terör örgütü yanında bu örgütün Suriye, Irak ve İran'da yer alan **türev ve uzantıları olan PYD, YPG, SDG, PJAK ve KCK** yapılanmalarının da kendilerini feshettiklerini açıklamaları, yöneticilerinin tüm silahlarını ve mühimmatlarını eksiksiz teslim etmeleri ve Türk vatandaşı olanların bağımsız Türk yargısına sığınmaları, diğer başka ülke vatandaşı olanların da bulundukları yerdeki merkezi hükümete entegre olmaları şartıyla;

- 1. Hukuki Zeminin Çerçevesi :** Öncelikle PKK ve türevi örgütlerin üst düzey yöneticisi konumunda bulunan teröristlerden, kendisini gerçekten bu toprakların asli unsuru olarak görenler fiili olarak bağımsız yargıya teslim olmalı, aksini düşünenlerden vatandaşlık bağı devam edenler vatandaşlıktan çıkarılmalı ve dilediği ülkeye gitmesine de itiraz edilmemelidir. Başka ülke vatandaşı olanlar için de ilgili ülkelerle diplomatik temaslar kurularak evrensel hukuk kuralları kapsamında bir sürecin yürütülmesi sağlanmalıdır.

Terör örgütüne silah ve mühimmat sağladığı düşünülen ya da bilinen ülkelere bu konuda bir envanter talep edilmeli ve tüm silahların teslim edildiğine ilişkin herhangi bir tereddüte fırsat verilmeden toplumsal ikna sağlanmalıdır.

Güvenlik kurumlarının temsilcilerinin “şu kadar mağara terk edildi, içinden çıkan silah ve mühimmata el koyduk ve listesini çıkardık” yaklaşımı devlet ciddiyeti ve inandırıcılıktan uzak olacaktır. Bunun yöntemi, bu teröristler hangi ülkeler ne kadar silah sağladıklarını açıktan söylemese de **koskoca Türkiye Cumhuriyeti devleti** bunların mermilerine kadar nereden ve ne kadar geldiğini bilecek güce ve tecrübeye sahiptir. Buna inanıyoruz ve gereğinin bu şekilde yapılmasını bekliyoruz.

Süreç kapsamında ya da münhasıran dolaylı ya da doğrudan bir af konusu gündeme getirilmemeli, hele hele İmralı canisinin böyle bir yöntemle infaz şeklinin değiştirilmesi dahi düşünülmemelidir.

Böyle bir girişim toplumun devletine olan inancını ve saygısını ortadan kaldırıp tüm yurt sathında bir kaosu zeminini yaratacağı gözden uzak tutulmamalıdır. Esasen terör örgütünün ve arkasındaki güçlerin beklentisi de doğrudan budur.

2. **Sürecin Yaygınlaştırılması:** Şayet bu süreç istenildiği şekilde sürdürülebilecekse Komisyon faaliyetlerinin yerel yönetimler ve taşra teşkilatlarıyla daha yakın iş birliği içinde genişletilerek yürütülmesi, Meclis zemininde gerçekleştirilecek yasal düzenlemelerin ancak **“birincil ve öncelikli”** şartlar sağlandıktan sonra başlatılması önem arz edecektir.
3. **Kapsayıcılığın Artırılması:** Toplumun dezavantajlı kesimlerinin sürece aktif dahil edilmesi için özel programlar oluşturulmanın yanı sıra, geçmişte terör örgütünün baskısıyla ya da kandırılmaları neticesinde örgüte katılan ancak herhangi bir silahlı çatışmanın tarafı olmamış militanlar için özel bir yasal çalışma hayata geçirilmelidir.

Bu durumda olanlar için, kendiliklerinden teslim olmaları ve silahlarını da teslim etmeleri halinde yapılacak kısa bir inceleme ile durumları doğrulandığında başka herhangi bir kovuşturmayla gerek duymaksızın **en az 1 yıl zorunlu ikâmet ve denetimli serbestlik** uygulaması sonunda serbest toplumsal yaşama katılmaları sağlanmalıdır.

4. **Demokratik Eğitim:** Okullarda ve toplum merkezlerinde demokrasi, insan hakları ve uzlaşî kültürünü güçlendiren eğitimlerin yaygınlaştırılması yanında, daha ilk öğretim aşamasından başlamak üzere Ulusal Kurtuluş Savaşımızın şartlarını oluşturan Çanakkale Zaferi'nin tüm unsurlarıyla eğitim müfredatımızda sadece teorik değil, pratikte yerini alması sağlanmalıdır.

Çocuklarımız Çanakkale zaferinin yaşandığı toprakları yerinde görüp hissederek ruhlarına kazımalı, vatanın emperyalist işgalden kurtarılması için her etnik temelden ve her inançtan yurttaşların canları pahasına nasıl savaştığı anlatılmalıdır.

Çok partili siyasi yaşama geçiş sonrası süreçte her on yılda bir yaşanan askeri darbelerin şekil ve gerekçelerinin, yarattığı sonuçlarla birlikte emperyalist sistemin birlik ve beraberliğimize yönelik saldırılarını yeni neslin öğrenmesi sağlanmalıdır.

Tüm bu eğitim planlarının aynı zamanda televizyonlarda **Kamu Spotu** şeklinde tüm yıl boyunca ve süresiz yayınlanması yasal zorunluluk haline getirilmelidir.

5. **Şeffaflık ve Denetim:** Komisyonun tüm faaliyetlerinin kamuoyu denetimine açılması ve periyodik olarak raporlanması en önemli hususların başında gelmektedir.

Bu şekilde tüm toplum kesimleri ortak vatan, millî birlik ve koşulsuz kardeşlik duygularını pekiştirmiş ve sürekli canlı tutmuş olacaktır.

6. **Sürdürülebilir Finansman:** Komisyon projeleri için devlet ve özel sektör misyon üstlenmeli, bu konuda yasal alt yapı mutlaka hazırlanmalı ve bu çalışmalar gerekirse Anayasal bir hüküm haline dahi getirilmelidir.

Sonuç

Milli Birlik, Dayanışma ve Demokrasi Komisyonu, toplumun ortak geleceği için önemli bir zemin oluşturmuştur. Demokratik Sol Parti olarak, komisyonun daha etkin ve kapsayıcı bir şekilde çalışmalarına devam etmesi gerektiğine inanıyor; toplumsal birlik, dayanışma ve demokratik değerlerin güçlendirilmesi için her türlü katkıyı sunmaya hazır olduğumuzu belirtiyoruz.

Ancak sözde kendilerini feshettiklerini ilân eden PKK terör örgütünün kırsaldaki militanları ve çeşitli kamplarda konuşlanmış elebaşlarının yaptıkları açıklamaların bu süreci enfekte etmeye yönelik olduğu da yadsınmaz bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır.

Devletimiz bu duruma daha uzun bir süre tolerans gösteremez, göstermemelidir.

Unutulmamalıdır ki; Sonsuz pişmanlıklar anlık zafiyetlerin koynunda beslenir!

Aksi halde toplumumuzun ve küresel güçlerin gözünde oluşması **muhtemel bir zafiyet algısı** kadim Türk devletinin bekasına yönelik daha ciddi sorunlarla karşılaşma riskini ortaya çıkaracak ve küresel sistemin emellerine hizmet edecektir.

Önder AKSAKAL
DSP Genel Başkanı
İstanbul Milletvekili